

Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert tjänsteställe, handläggare
Klimat- och näringslivsdepartementet,
Åsa Wisén

Ert datum

Er beteckning
KN2023/03652

Vårt tjänsteställe, handläggare
FST JUR, Helena Severin,
helena.severin@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Remissyttrande avseende EU-kommissionens förslag till direktiv om jordhälsa och resiliens

Försvarsmakten lämnar nedan sitt yttrande avseende EU-kommissionens förslag till direktiv om jordhälsa och resiliens.

Förslaget till direktiv föreskriver i viss mån mer långtgående och detaljerade förpliktelser avseende övervakning, provtagning och förvaltning av jord och mark än vad som följer av nuvarande reglering enligt miljöbalken och annan tillämplig författning på miljöområdet. Direktivet ger dock den nationella lagstiftaren förhållandevis stort utrymme när det gäller att implementera direktivets bestämmelser i den nationella lagstiftningen. Beroende på hur implementeringen av direktivet genomförs kan direktivet bl.a. komma att innebära att fler provtagningar på jord behöver genomföras, att annan provtagningsmetodik måste användas samt att det införs nya rikt- eller gränsvärden avseende vissa ämnen som omfattas av direktivet (s.k. deskriptorer). Det kan även innebära nya krav gällande förvaltning och ianspråktagande av jord och mark som inte uppfyller direktivets krav.

Mot bakgrund av vad som anförs ovan är det svårt att förutsäga exakt vilka konsekvenser direktivet kan komma att ha på Försvarsmaktens verksamhet. Det föreligger dock en risk för att implementeringen av direktivet i förlängningen innebär att Försvarsmakten inte kan genomföra av regeringen beslutad tillväxt samt annan verksamhet som krävs med anledning av utökat internationellt samarbete inom ramen för kommande medlemskap i Nato och kriget i Ukraina. Det kan även innebära begränsningar i möjligheterna att ianspråka mark som Försvarsmakten behöver, exempelvis i samband med ökad användning och

(HSE)

nyetablering av övnings- och skjutfält samt nyetablering av regementen eller platser för värdlandsstöd.

Frågor om nationell säkerhet faller utanför det unionsrättsliga kompetensområdet (se art. 4.2 fördraget om Europeiska Unionen) och det finns därmed ett visst utrymme för särregleringar och undantag såväl i direktivet som i implementeringen i den svenska lagstiftningen vad gäller regleringar som har effekt inom dessa områden. Mot bakgrund av de begränsningar som direktivet kan medföra för Försvarsmaktens verksamhet anser Försvarsmakten att det finns behov av ett explicit undantag från direktivets tillämplighet inom områden av betydelse för försvaret. Vid implementeringen av direktivet i den nationella lagstiftningen bör exempelvis regleringar kring eventuella gränsvärden innehålla undantag för att Försvarsmaktens verksamhet inte ska påverkas negativt. Om områden där Försvarsmakten bedriver verksamhet identifieras som ett område där åtgärder behöver vidtas för att återställa markhälsa eller avhjälpa förorenade områden bör det i den nationella lagstiftningen säkerställas att dessa åtgärder inte innebär begränsningar i förhållande till Försvarsmaktens uppdrag.

Försvarsmakten anser även att det måste säkerställas att samtliga direktivets krav avseende rapportering av information avseende markhälsa och förorenade områden inte gäller inom områden där Försvarsmakten bedriver verksamhet. Aggregerad information avseende områden där Försvarsmakten bedriver verksamhet som samlas in och rapporteras enligt direktivet bedöms omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets och sekretesslagen (2009:400). Sådana uppgifter ska därmed inte ingå i ett offentligt register eller på annat sätt göras tillgängliga för allmänheten i enlighet med vad som föreslås i direktivet.

Försvarsmakten anser att Försvarsinspektören för Hälsa och Miljö (FIHM) bör vara den myndighet som övervakar de skyldigheter som följer av förslaget till direktiv när det gäller områden där Försvarsmakten bedriver verksamhet.

I beredningen av detta ärende har sektionschef Björn Norrbrand, kommandörkapten Anders Kallin och handläggare Oliver Pierrou deltagit.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande chefsjurist Helene Arango Magnusson. I den slutliga handläggningen har deltagit sektionschef Annika Grahn Sulusi och som föredragande deltagit försvarsjurist Helena Severin.

Helene Arango Magnusson
stf. chefsjurist

Helena Severin
försvarsjurist

Sändlista

Klimat- och näringslivsdepartementet, kn.nm@regeringskansliet.se

Som orientering

Försvarsdepartementet

Internt Försvarsmakten

FST

FST STRA

FST STÖD